EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 6.11.2007
KOM(2007) 659 lopullinen

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian liittymiskumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista sekä päätöksen 2006/57/EY kumoamisesta

(komission esittämä)

PERUSTELUT

Thessalonikissa 19. ja 20. kesäkuuta 2003 kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi Länsi-Balkania koskevan Thessalonikin toimintasuunnitelman, jossa Eurooppa-kumppanuudet esitellään keinona lähentää Länsi-Balkanin maita Eurooppaan.

Neuvosto hyväksyi 30. tammikuuta 2006 entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian tarkistetun Eurooppa-kumppanuuden, joka perustuu komission 9. marraskuuta 2005 esittämään ehdotukseen. Kumppanuuksiin sisältyy ensisijaisia tavoitteita lyhyelle ja keskipitkälle aikavälille. Eurooppa-neuvosto myönsi entiselle Jugoslavian tasavallalle Makedonialle ehdokasmaan aseman 17. joulukuuta 2005.

Tämän vuoksi komissio katsoo aiheelliseksi tehdä ehdotuksen entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa koskevasta liittymiskumppanuudesta. Uudistettu kumppanuus perustuu 22. maaliskuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 533/2004 säännöksiin, ja siinä on huomioitu vuoden 2007 määräaikaiskertomuksessa kuvattu viimeaikainen kehitys. Siinä myös esitetään lyhyen ja keskipitkän aikavälin ensisijaiset tavoitteet maalle sen valmistautuessa yhdentymään tiiviimmin Euroopan unioniin.

Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian toimivaltaisten viranomaisten olisi laadittava liittymiskumppanuuden toteuttamista varten suunnitelma, joka sisältää aikataulun ja täsmälliset toimenpiteet, joihin maa aikoo ryhtyä kumppanuuden noudattamiseksi. Komissio seuraa säännöllisesti, miten entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia edistyy ensisijaisten tavoitteiden saavuttamisessa.

Liittymiskumppanuuden ensisijaiset tavoitteet luovat perustan yhteisön rahoitustuen käytön suunnittelulle. Tukea annetaan jatkossakin asianomaisista rahoitusvälineistä, varsinkin 17. heinäkuuta 2006 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1085/2006 perustetusta liittymistä valmistelevasta tukivälineestä.

Ehdotetulla neuvoston päätöksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia. Edellä esitetyn perusteella komissio pyytää neuvostoa hyväksymään liitteenä olevan ehdotuksen neuvoston päätökseksi.

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian liittymiskumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista sekä päätöksen 2006/57/EY kumoamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon Eurooppa-kumppanuuksien solmimisesta osana vakautus- ja assosiaatioprosessia 22 päivänä maaliskuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 533/2004[1] ja erityisesti sen 2 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Thessalonikissa 19 ja 20 päivänä kesäkuuta 2003 kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi Eurooppa-kumppanuudet, joilla Länsi-Balkanin maita lähennetään Eurooppaan.

(2) Asetuksessa (EY) N:o 533/2004 säädetään, että neuvosto päättää kumppanuuksiin sisällytettävistä periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista sekä niihin myöhemmin mahdollisesti tehtävistä mukautuksista. Asetuksessa (EY) N:o 533/2004 todetaan myös, että Eurooppa-kumppanuuksien seuranta varmistetaan vakautus- ja assosiaatioprosessin puitteissa käyttöön otettujen mekanismien avulla, erityisesti vuosittain laadittavissa määräaikaiskertomuksissa.

(3) Eurooppa-neuvosto myönsi entiselle Jugoslavian tasavallalle Makedonialle ehdokasmaan aseman 17 päivänä joulukuuta 2005. Tämän vuoksi on tehty ehdotus asetuksen (EY) N:o 533/2004 muuttamisesta siten, että tämän maan kumppanuuden nimi muutetaan Eurooppa-kumppanuudesta liittymiskumppanuudeksi[2].

(4) Neuvosto hyväksyi komission marraskuussa 2005 tekemän ehdotuksen perusteella entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian toisen liittymiskumppanuuden 30 päivänä tammikuuta 2006[3].

---

1 EUVL L 86, 24.3.2004, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 269/2006 (EUVL L 47, 17.2.2006, s. 7).

2 Päätös (EY) …, tehty […] (ehdotus tehty 6.11.2007).

3 Neuvoston päätös 2006/57/EY, tehty 30 päivänä tammikuuta 2006, entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian Eurooppa-kumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista ja ehdoista sekä päätöksen 2004/518/EY kumoamisesta (EUVL L 35, 7.2.2006, s. 32).

(5) Laajentumisstrategiaa ja vuosien 2006 ja 2007 tärkeimpiä haasteita koskevassa komission asiakirjassa todetaan, että kumppanuudet on tarkoitus saattaa ajan tasalle vuoden 2007 lopussa.

(6) Neuvosto antoi 12 päivänä kesäkuuta 2006 liittymistä valmistelevasta tukivälineestä asetuksen (EY) N:o 1085/2006[4], jolla uudistetaan liittymään valmistautuville maille myönnettävää rahoitustukea säätelevä kehys.

(7) Tämän vuoksi olisi aiheellista hyväksyä liittymiskumppanuus, jolla nykyinen kumppanuus saatetaan ajan tasalle; näin voidaan määritellä jatkotoimia varten uusia ensisijaisia tavoitteita entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian valmisteluja Euroopan unioniin lähentymisessä käsittelevän vuoden 2007 määräaikaiskertomuksen päätelmien perusteella.

(8) Jotta entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia voisi valmistautua yhdentymään tiiviimmin Euroopan unioniin, maan toimivaltaisten viranomaisten olisi laadittava suunnitelma, joka sisältää aikataulun ja täsmälliset toimenpiteet liittymiskumppanuuden ensisijaisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

(9) Päätös 2006/57/EY olisi sen vuoksi kumottava,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian liittymiskumppanuuden periaatteet, ensisijaiset tavoitteet ja ehdot esitetään tämän päätöksen liitteessä.

2 artikla

Liittymiskumppanuuden täytäntöönpanoa tarkastellaan vakautus- ja assosiaatioprosessin yhteydessä käyttöön otettujen mekanismien avulla, erityisesti komission vuosittain esittämissä määräaikaiskertomuksissa.

3 artikla

Kumotaan päätös 2006/57/EY.

[4] EUVL L 210, 31.7.2006, s. 82.

4 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE: ENTISEN JUGOSLAVIAN TASAVALLAN MAKEDONIAN VUODEN 2007 LIITTYMISKUMPPANUUS

1. JOHDANTO

Eurooppa-neuvosto on vahvistanut kumppanuudet keinoksi, jolla Länsi-Balkanin maita lähennetään Eurooppaan. Nyt ehdotetulla liittymiskumppanuudella saatetaan tammikuussa 2006 solmittu Eurooppa-kumppanuus ajan tasalle komission vuodelta 2007 laatiman entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa koskevan määräaikaiskertomuksen perusteella. Tarkistetussa kumppanuudessa esitetään uusia ensisijaisia tavoitteita ja toistetaan vielä toteutumattomat ensisijaiset tavoitteet. Uudet ensisijaiset tavoitteet mukautetaan vastaamaan maan erityistarpeita ja valmiusastetta, ja niitä ajantasaistetaan tarvittaessa. Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian odotetaan laativan aikaan sidotun ja täsmätoimenpiteitä sisältävän suunnitelman liittymiskumppanuuden ensisijaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kumppanuuteen sisältyy myös maalle myönnettävää rahoitustukea koskevaa ohjeistusta.

2. PERIAATTEET

Vakautus- ja assosiaatioprosessi tarjoaa jatkossakin koko liittymisprosessin ajan kehyksen Länsi-Balkanin maiden yhdentymiselle EU:hun. Entiselle Jugoslavian tasavallalle Makedonialle määritellyt ensisijaiset tavoitteet koskevat sen valmiuksia täyttää Kööpenhaminassa vuonna 1993 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston vahvistamat arviointiperusteet sekä vakautus- ja assosiaatioprosessissa asetetut edellytykset, varsinkin 29. huhtikuuta 1997 sekä 21. ja 22. kesäkuuta 1999 annetuissa neuvoston päätelmissä määritellyt edellytykset. Tavoitteissa on huomioitu myös Zagrebissa 24. marraskuuta 2000 pidetyn huippukokouksen loppujulistus ja Thessalonikin toimintasuunnitelma.

3. ENSISIJAISET TAVOITTEET

Liittymiskumppanuuden ensisijaiset tavoitteet on valittu siten, että entisellä Jugoslavian tasavallalla Makedonialla on lähivuosina realistiset mahdollisuudet joko saavuttaa ne tai edistyä huomattavasti niiden saavuttamisessa. Tavoitteet jaetaan lyhyen aikavälin ensisijaisiin tavoitteisiin, jotka odotetaan saavutettavan vuoden tai kahden kuluessa, ja keskipitkän aikavälin tavoitteisiin, jotka odotetaan saavutettavan kolmen tai neljän vuoden kuluessa. Ensisijaisissa tavoitteissa on kyse sekä lainsäädännöstä että sen täytäntöönpanosta.

Ensisijaisia tavoitteita määriteltäessä on otettava huomioon, että entisellä Jugoslavian tasavallalla Makedonialla on muitakin keskeneräisiä tehtäviä, joista saattaa tulla jatkossa solmittavien kumppanuuksien ensisijaisia tavoitteita riippuen muun muassa siitä, miten entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia edistyy jatkossa.

Lyhyen aikavälin ensisijaisista tavoitteista tärkeimmät on koottu luettelon alkuun. Ne eivät ole kuitenkaan tärkeysjärjestyksessä.

3.1. Lyhyen aikavälin ensisijaiset tavoitteet

Tärkeimmät ensisijaiset tavoitteet

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on varmistettava kaikkien vakautus- ja assosiaatiosopimuksessa annettujen sitoumusten asianmukainen täytäntöönpano.

– Maan on edistettävä demokraattisten toimielinten puitteissa rakentavaa ja kaikki osapuolet huomioon ottavaa vuoropuhelua erityisesti aloilla, jotka edellyttävät kaikkien poliittisten puolueiden yhteisymmärrystä.

– Maan on varmistettava poliisilain täytäntöönpano.

– Maan on saavutettava kestäviä tuloksia oikeuslaitoksen uudistusten täytäntöönpanossa sekä vahvistettava oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja yleisiä valmiuksia. Maan on saatettava syyttäjälaitoksen uudistaminen päätökseen ja tehtävä loput nimitykset tuomarineuvostoon.

– Maan on saavutettava kestäviä tuloksia korruption vastaisen lainsäädännön täytäntöönpanossa.

– Maan on varmistettava, että virkamiesten palvelukseen otto ja urakehitys eivät riipu poliittisista tekijöistä, jatkettava ansioihin perustuvan urajärjestelmän kehittämistä ja pantava virkamieslaki kokonaisuudessaan täytäntöön.

– Maan on vähennettävä työpaikkojen luomista haittaavia tekijöitä ja puututtava erityisesti nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyyteen.

– Maan on kehitettävä yleistä liiketoimintaympäristöä parantamalla oikeusvaltioperiaatteen soveltamista, lisäämällä sääntely- ja valvontaviranomaisten riippumattomuutta, nopeuttamalla oikeudellisia menettelyjä ja jatkamalla omistusoikeuksien rekisteröintiä.

Poliittiset arviointiperusteet

Demokratia ja oikeusvaltioperiaate

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on jatkettava Ohridin puitesopimuksen täytäntöönpanoa, jotta voidaan muun muassa edistää etnisten ryhmien välistä luottamusta lisääviä toimia.

Parlamentti/Vaalit

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on varmistettava, että seuraavat presidentin- ja kunnallisvaalit järjestetään vaalilain mukaisesti.

– Maan on tehtävä havaituista vaalilain vastaisista toimista viipymättä päätökset ja määrättävä seuraamukset, jotka ovat riittävän varoittavia uusien tapausten estämiseksi.

– Maan on lisättävä parlamentin valmiuksia erityisesti antamalla sille enemmän resursseja.

Hallinto

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on vahvistettava paikallishallinnon läpinäkyvyyttä ja vastuuvelvollisuutta. Maan on erityisesti tehostettava sisäistä valvontaa ja tarkastuksia.

– Maan on laadittava kunnallisverojen kantoa varten koko maan kattavat asianmukaiset normit.

– Maan on kehitettävä kuntien valmiuksia hallinnoida valtion maita.

– Maan on varmistettava, että kunnilla on riittävästi ammattitaitoisia työntekijöitä.

Julkishallinto

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on otettava käyttöön ansioihin perustuva urajärjestelmä, jolla perustetaan vastuuvelvollinen, tehokas ja ammattitaitoinen keskus- ja paikallistason julkishallinto.

– Maan on varmistettava virkamiesten eettisten sääntöjen tehokas täytäntöönpano.

– Maan on vahvistettava hallinnollisia valmiuksia erityisesti parantamalla valmiuksia strategiseen suunnitteluun ja toimintapolitiikan kehittämiseen, tehostamalla koulutusta ja luomalla yleinen virkamiesten koulutusstrategia.

– Maan on pantava tehokkaasti täytäntöön toimet, joilla varmistetaan hallinnon läpinäkyvyys erityisesti päätöksentekoprosesseissa, ja kannustettava kansalaisyhteiskunnan edustajia osallistumaan aktiivisesti päätöksentekoon.

– Maan on jatkettava lainvalvontaviranomaisiin liittyvien uudistusten täytäntöönpanoa.

Oikeuslaitos

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on kehitettävä tuomarien ja syyttäjien koulutuslaitoksessa annettavaa perus- ja jatkokoulutusta.

– Maan on saatettava päätökseen uusien tuomioistuinjärjestelmien perustaminen ja kohdennettava tarvittavat resurssit, joilla varmistetaan tuomioistuinten toimintakyky ja tehostetaan niiden toimintaa.

– Maan on varmistettava tuomioistuinten tuomioiden asianmukainen ja täysimääräinen täytäntöönpano.

Korruption torjunta

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on varmistettava valtion korruptiontorjuntaviraston ja valtiontalouden tarkastusviraston antamien suositusten asianmukainen seuranta.

– Maan on sovellettava täysimääräisesti lahjonnan vastaisen valtioiden ryhmän (Greco) suosituksia.

– Maan on vahvistettava hallinnollisia valmiuksia, joita tarvitaan poliittisten puolueiden ja vaalikampanjoiden rahoituksesta annettujen sääntöjen täytäntöönpanossa. Maan on määrättävä rikkomistapauksissa tehokkaita seuraamuksia.

– Maan on seurattava tiettyjen julkishallinnon virkamiesten harkintavaltaa koskevien arviointien tuloksia.

– Maan on varmistettava julkisten tietojen saatavuudesta annetun lain täysimääräinen täytäntöönpano.

Ihmisoikeudet ja vähemmistöjen suojelu

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on noudatettava täysin Euroopan ihmisoikeussopimusta, kidutuksen vastaisen komitean suosituksia ja kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevaa puiteyleissopimusta.

– Maan on pantava täysimääräisesti täytäntöön etiikkaa, sisäistä valvontaa, ammatillisia normeja ja ihmisoikeuksia koskevat säännöt lainvalvontaviranomaisten, oikeuslaitoksen ja vankeinhoitolaitoksen osalta sekä järjestettävä säännöllisesti koulutusta.

– Maan on hankittava riittävästi resursseja, joilla voidaan parantaa vankiloiden olosuhteita.

– Maan on perustettava tehokkaita järjestelmiä, joilla havaitaan ja tutkitaan kaikki yksilöihin tai ryhmiin kohdistuvan syrjinnän muodot valtion elimissä ja muissa elimissä, sekä määrätään rangaistusseuraamuksia.

– Maan on ajanmukaistettava strategia vähemmistöyhteisöjen tasapuolisesta edustuksesta ja pantava se täytäntöön, erityisesti tarjoamalla riittävästi resursseja ja määräämällä tehokkaat seuraamukset tavoitteiden jäädessä täyttymättä.

– Maan on edistettävä vähemmistöryhmiin kuuluvien pääsyä koulutuksen, oikeuslaitoksen ja sosiaaliturvajärjestelmän palvelujen piiriin.

Alueelliset kysymykset ja kansainväliset velvoitteet

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on jatkettava täyttä yhteistyötä entistä Jugoslaviaa koskevan kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa ja valmistauduttava täyttämään kansallisessa oikeuslaitoksessa kaikki oikeusturvan edellytykset siltä varalta, että kansainvälinen rikostuomioistuin palauttaa asioita kansallisten tuomioistuinten käsiteltäviksi.

– Maan on jatkossakin edistettävä siirtymistä vakaussopimuksesta enemmän alueellisella vastuulla olevaan yhteistyökehykseen ja Keski-Euroopan vapaakauppasopimuksen täytäntöönpanoa.

– Maan on huolehdittava hyvistä naapuruussuhteista erityisesti pyrkimällä määrätietoisemmin löytämään Kreikan kanssa neuvotteluteitse molemmille osapuolille kelpaava ratkaisu nimikysymykseen YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien 817/93 ja 845/93 mukaisesti.

– Maan on lisättävä yhteistyötä naapurimaiden kanssa ja varmistettava sopimusten täytäntöönpano erityisesti rajat ylittävän yhteistyön, järjestäytyneen rikollisuuden, laittoman kaupan ja salakuljetuksen torjunnan, oikeudellisen yhteistyön, rajaturvallisuuden, takaisinottamisen ja ympäristönsuojelun aloilla.

Taloudelliset arviointiperusteet

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on edistyttävä maan ja kiinteistöjen kirjaamisessa rekisteriin ja vahvistettava kiinteistörekisterin asemaa. Näin parannetaan oikeusvarmuutta talouden toimijoiden näkökulmasta ja tehostetaan markkinatalousmekanismien toimintaa.

– Maan on tehostettava julkisia palveluja erityisesti osoittamalla lisävaroja koulutukseen ja infrastruktuurin ajanmukaistamiseen.

Edellytykset täyttää jäsenyysvelvoitteet

1 luku: Tavaroiden vapaa liikkuvuus

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on annettava ja pantava täytäntöön horisontaalista lainsäädäntöä tarvittavan infrastruktuurin täydentämiseksi ja varmistettava eri toiminnoille (sääntely, standardointi, akkreditointi, metrologia, vaatimustenmukaisuuden arviointi ja markkinavalvonta) kuuluvien tehtävien erittely vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä varten.

– Maan on laadittava asianomaisille horisontaalisille organisaatioille (standardointi, akkreditointi, metrologia ja markkinavalvonta) yhteisön säännöstön täytäntöönpanoa varten kattava, välitavoitteita sisältävä strategia, joka sisältää määräajat ja selkeän vastuunjaon, jotta lainsäädäntötoimista tehdään päätökset, ne toteutetaan tehokkaasti ja eri sektorien hallinnollisia valmiuksia lisätään.

– Maan on laadittava EY:n perustamissopimuksen 28–30 artiklan noudattamiseksi välitavoitteita sisältävä toimintasuunnitelma, jonka mukaisesti arvioidaan kansallista lainsäädäntöä ja hallinnollisia käytänteitä, otetaan käyttöön vastavuoroista tunnustamista koskevia lausekkeita ja tehdään lainsäädäntöön tarvittavat muutokset.

– Maan on nopeutettava eurooppalaisten standardien omaksumista ja pyrkimyksiä liittyä eurooppalaisten standardointielinten täysjäseneksi.

3 luku: Sijoittautumisoikeus ja palvelujen tarjoamisen vapaus

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on poistettava jäljellä olevat sijoittautumista ja rajat ylittävää palvelujen tarjontaa haittaavat esteet EU:n luonnollisilta ja oikeushenkilöiltä.

– Maan on eroteltava lainsäädännössään pysyvään sijoittautumiseen perustuva ja tilapäinen palvelujen tarjoaminen.

4 luku: Pääomien vapaa liikkuvuus

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on jatkettava rahanpesun vastaisen kehyksen vahvistamista erityisesti lisäämällä raportoivien instituutioiden tietämystä ja varmistamalla asianomaisten instituutioiden toteuttaman lainvalvonnan uskottavuus.

– Maan on edistyttävä jäljellä olevien pääomanliikkeitä koskevien rajoitusten poistamisessa.

5 luku: Julkiset hankinnat

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian vahvistettava valituskomitean asemaa, jotta maahan saadaan tehokas muutoksenhakujärjestelmä.

6 luku: Yhtiöoikeus

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on perustettava riippumaton laadunvarmistusjärjestelmä ja julkinen valvontajärjestelmä, joilla valvotaan lakisääteisiä tilintarkastajia ja tilintarkastusyrityksiä. Maan on lisättävä asiaan liittyviä hallinnollisia valmiuksia.

7 luku: Teollis- ja tekijänoikeudet

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on laadittava kansallinen strategia ja toimintasuunnitelma, joilla parannetaan valmiuksia panna yhteisön säännöstö täytäntöön kaikilla tässä luvuissa tarkoitetuilla aloilla ja valvoa sen noudattamista. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota lainvalvontaelimille, tuomareille, syyttäjille ja tullivirkamiehille tarjottavaan erikoiskoulutukseen.

– Maan on järjestettävä tiedotuskampanjoita sekä lisättävä lainvalvontaelinten keskinäistä yhteistyötä ja kaikkien sidosryhmien välistä yhteistyötä.

8 luku: Kilpailupolitiikka

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on toteutettava uskottavaa lainvalvontaa kilpailun alalla ja keskityttävä vakavimpiin kilpailulainsäädännön rikkomisiin.

– Maan on perustettava valtiontukien tehokas ennakkoarviointijärjestelmä.

– Maan on lisättävä kilpailunsuojaviraston hallinnollisia valmiuksia ja osoitettava sille riittävä budjetti ja henkilöstö.

9 luku: Rahoituspalvelut

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on vahvistettava rahoitusalan lainsäädäntöä ja valvontakehystä, mukaan lukien lainvalvonta, erityisesti vakuutusalan ja arvopaperimarkkinoiden osalta.

– Maan on varmistettava, että vakuutusalan riippumaton valvontaviranomainen on toimintakykyinen ja sillä on riittävästi henkilöstöä.

10 luku: Tietoyhteiskunta ja tiedotusvälineet

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on lopetettava vakautus- ja assosiaatiosopimuksen rikkominen toteuttamalla kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla se täyttää sähköisen viestinnän vapauttamisen velvoite, sekä annettava kaikki tarvittava johdettu lainsäädäntö ja jatkettava sääntelyelinten aseman vahvistamista.

– Maan on valvottava markkina-asemaltaan merkittävien toimijoiden kilpailua edistävien toimien toteuttamista.

– Maan on vahvistettava sähköistä viestintää ja tiedotusvälineitä sääntelevien viranomaisten riippumattomuus ja hallinnolliset valmiudet.

– Maan on varmistettava vakaa ja kestävällä pohjalla oleva rahoitus yleisradioyhtiölle ja yleisradioneuvostolle.

11 luku: Maatalous ja maaseudun kehittäminen

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on nopeutettava maatalousmaan kirjaamista kiinteistörekisteriin.

– Maan on varmistettava, että maataloudesta kerätään laajat ja luotettavat tiedot, joita myös analysoidaan.

– Maan on jatkettava valmistelutyötä tehokkaiden ja vakavaraisten maksajaelinten perustamiseksi hallinnoimaan ja valvomaan maatalouteen osoitettuja varoja EU:n vaatimusten ja kansainvälisten tilintarkastusstandardien mukaisesti.

12 luku: Elintarvikkeiden turvallisuus, eläinlääkintä- ja kasvinsuojelupolitiikka

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on jatkettava lainsäädännön lähentämistä eläinlääkintää ja kasvinsuojelua koskevaan yhteisön säännöstöön keskittymällä yhteisön säännöstön kanssa yhdenmukaiseen puitelainsäädäntöön.

– Maan on jatkettava eläinlääkintävalmiuksien vahvistamista sekä valtion että paikallishallinnon tasolla, jotta voidaan perustaa EU:n järjestelmien kanssa erityisesti tuonnin valvonnan osalta yhteensopiva valvontajärjestelmä.

– Maan on varmistettava nautaeläinten tunnistamisessa ja siirtojen rekisteröinnissä käytettävän järjestelmän toiminta ja perustettava sikojen, lampaiden ja vuohien tunnistusjärjestelmä.

– Maan on jatkettava eläinten tauti- ja terveysvalvontajärjestelmien lähentämistä EU:n lainsäädäntöön ja institutionaalisiin vaatimuksiin sekä pakollisesti ilmoitettavia tauteja koskeviin valmiussuunnitelmiin.

– Maan on arvioitava EU:n vaatimusten noudattamista maatalouselintarvikealan laitoksissa. Arvioiden perusteella laaditaan kyseisiä laitoksia koskevat ajanmukaistamissuunnitelmat.

14 luku: Liikennepolitiikka

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on jatkettava Kaakkois-Euroopan keskeisen alueellisen liikenneverkon kehittämisestä tehdyn yhteisymmärryspöytäkirjan täytäntöönpanoa ja tehostettava yhteistyötä Kaakkois-Euroopan liikenneobservatorion kanssa.

– Maan on jatkettava lainsäädännön yhdenmukaistamista maantieliikennettä koskevan yhteisön säännöstön kanssa erityisesti vaarallisten aineiden kuljetusten, markkinoille pääsyn, sosiaalisten olosuhteiden, ajopiirturin käyttöönoton ja tieturvallisuuden osalta.

– Maan on perustettava rautateitä varten infrastruktuurihallinnosta ja rautatieyrityksistä riippumaton sääntelyelin ja turvallisuustodistuksia antava turvallisuusviranomainen. Lisäksi on yhdenmukaistettava vaarallisten aineiden rautatiekuljetuksia koskeva lainsäädäntö EU:n sääntöjen kanssa. Maan on varmistettava taloudellinen vakaus maksamalla korvaus matkustajaliikenteeseen liittyvistä julkisen palvelun velvoitteista ja vähentämällä velkaa.

– Maan on noudatettava Euroopan yhteistä ilmailualuetta koskevan sopimuksen ensimmäisen siirtymävaiheen mukaisia sitoumuksia, mukaan lukien asiaan liittyvän ilmailualan lainsäädännön täytäntöönpano.

– Maan on vahvistettava siviili-ilmailuviranomaisten hallinnollisia valmiuksia.

15 luku: Energia

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on jatkettava sähkön ja kaasun sisämarkkinoita, energiatehokkuutta ja uusiutuvia energialähteitä koskevan lainsäädännön lähentämistä yhteisön säännöstöön siten, että energiamarkkinat avataan asteittain kilpailulle.

– Maan on jatkettava energia-alan sääntelykomission riippumattomuuden vahvistamista.

– Maan on täytettävä energiayhteisön perustamissopimuksesta johtuvat velvoitteet, jotka liittyvät kaasun ja sähkön sisämarkkinoita ja rajat ylittävää sähkökauppaa koskevan yhteisön säännöstön täytäntöönpanon loppuunsaattamiseen.

– Maan on lisättävä hallinnollisia valmiuksia kaikilla energia-aloilla, erityisesti energiaviraston valmiuksia energiatehokkuuden ja uusiutuvien energialähteiden aloilla.

– Maan on rakennettava asianmukaiset varastointitilat radioaktiivisille aineille.

– Maan on varmistettava säteilyturvaviraston asianmukainen ja riippumaton toiminta.

16 luku: Verotus

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on lisättävä hallinnollisia valmiuksia verolainsäädännön täytäntöönpanoa ja veronkierron torjuntaa varten.

– Maan on viipymättä toteutettava rakenteellisia toimia valvontapolitiikan uudistamiseksi ja valvontavalmiuksien parantamiseksi.

– Maan on kehitettävä tilintarkastusstrategia ja perustettava tarvittavat tietotekniikkajärjestelmät.

– Maan on sitouduttava yritysverotusta koskevien käytännesääntöjen periaatteisiin ja huolehdittava siitä, että uudet verotoimenpiteet ovat näiden periaatteiden mukaisia.

18 luku: Tilastot

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on vahvistettava valtion tilastokeskuksen valmiuksia, jotta seuraava väestölaskenta saadaan tehtyä ajoissa ja kansantalouden tilinpitoa siihen liittyvine tilastoineen voidaan edelleen kehittää. Erityisesti on korjattava jäljellä olevat puutteet, jotka liittyvät EU:n normien ja menetelmien mukaiseen maatalous- ja yritystilastotietojen keräämiseen ja käsittelyyn, ja toimitettava enemmän tilastotietoja Eurostatille.

– Maan on saatettava päätökseen yritystietorekisterin ja maatilarekisterin perustaminen mukaan luettuina prosessit, joilla varmistetaan rekisteritietojen ajantasaisuus.

19 luku: Työllisyys ja sosiaalipolitiikka

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on jatkettava yhteisön säännöstön saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ja lujitettava siihen liittyviä hallinto- ja täytäntöönpanorakenteita, mukaan lukien työsuojeluhallinto.

– Maan on varmistettava, että sillä on hallinnolliset valmiudet panna täytäntöön sosiaaliseen osallisuuteen ja sosiaaliseen suojeluun liittyvät politiikat.

– Maan on varmistettava toimiva työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu, jossa kaikki osapuolet ovat edustettuina.

– Maan on toteutettava lisätoimia vammaisten tilanteen parantamiseksi.

20 luku: Yritys- ja teollisuuspolitiikka

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on määritettävä ja pantava täytäntöön kasvua ja innovointia edistävä teollisuusstrategia.

– Maan on arvioitava järjestelmällisesti uuden sääntelyn vaikutuksia yrityksiin.

– Maan on lisättävä pk-yrityksistä vastaavan ministeriön ja pk-yritysviraston resursseja ja varmistettava pk-yrityksiä koskevan strategian ja toimintasuunnitelman sekä pienyrityksiä koskevan eurooppalaisen peruskirjan täytäntöönpano.

– Maan on jatkettava lainsäädännön yksinkertaistamista, turhan sääntelyn karsimista ja liiketoiminnan hallinnollisten esteiden poistamista. Lisäksi on toteutettava sääntelyn vaikutusten arviointeja.

22 luku: Aluepolitiikka ja rakennepolitiikan välineiden yhteensovittaminen

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on tehostettava institutionaalisten rakenteiden perustamista ja vahvistettava hallinnollisia valmiuksia ohjelmasuunnittelun, hankkeiden valmistelun, seurannan, arvioinnin sekä varainhoidon ja sen valvonnan osalta erityisesti vastuullisissa ministeriöissä. Näin voidaan panna täytäntöön EU:hun liittymistä valmistelevat ohjelmat, joilla pohjustetaan yhteisön koheesiopolitiikan toteuttamista.

– Maan on viimeisteltävä kansallinen aluekehitysstrategia.

23 luku: Oikeuslaitos ja perusoikeudet

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on pantava täytäntöön henkilötietojen suojaa koskeva laki. Maan on allekirjoitettava ja ratifioitava yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä tehtyyn Euroopan neuvoston yleissopimukseen liitetty valvontaviranomaisia ja rajat ylittävää tiedonsiirtoa koskeva lisäpöytäkirja.

– *Muut ensisijaiset tavoitteet: ks. poliittiset arviointiperusteet.*

24 luku: Oikeus, vapaus ja turvallisuus

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on jatkettava seuraavia toimia: yhdennetyn rajaturvallisuuden toimintasuunnitelman täytäntöönpano, rajavalvonnan päätietokantojen kehittäminen varmistaen, että ne on liitetty toisiinsa, asiakirjatarkastuksiin ja rajavalvontaan käytettävän välineistön ajanmukaistaminen, korkealuokkaisten matkustus- ja henkilöasiakirjojen käyttöönotto sekä henkilöstön jatkokoulutus.

– Maan on osoitettava poliisitoimen uudistamisessa tarvittavat taloudelliset ja koulutusresurssit, lisättävä koordinointia ja yhteistyötä sekä poliisivoimien sisällä että poliisin ja muiden lainvalvontaviranomaisten välillä sekä lujitettava rikospoliisin ja yleisten syyttäjien välistä yhteistyötä.

– Maan on laadittava kattava poliisitoimen henkilöresurssi- ja koulutusstrategia ja pantava se täytäntöön sekä ajanmukaistettava poliisiviranomaisten välineistö.

– Maan on entisestään tehostettava järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa erityisesti hyödyntämällä paremmin erikoistutkintakeinoja sekä antamalla viipymättä kansainvälisiä pidätysmääräyksiä (mukaan lukien tietokonerikollisuus, erityisesti lapsipornografia) ja osallistumalla aktiivisesti niiden täytäntöönpanoon sekä luotava yhdennetty tiedustelujärjestelmä virastojen väliseen käyttöön järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa, mukaan luettuina ihmis-, ase- ja huumausainekauppa.

– Maan on tehostettava ihmiskaupan torjuntaa varten laaditun kansallisen toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa ja parannettava valmiuksia tutkia tietokonerikoksia.

– Maan on pantava täytäntöön EY:n ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian takaisinottosopimus ja neuvoteltava vastaavat sopimukset niiden maiden kanssa, joista entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa kauttakulkumaana käyttävät muuttajat ovat kotoisin.

– Maan on tehostettava niiden oikeudellisten välineiden käyttöönottoa, joilla taataan (kansainvälistä) suojelua tarvitsevien henkilöiden oikeudet.

– Maan on varmistettava turvapaikka- ja ulkomaalaislakien yhdenmukaistaminen yhteisön säännöstön kanssa.

25 luku: Tiede ja tutkimus

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on vahvistettava tutkimuksen ja teknologian kehittämisen valmiuksia, jotta voidaan varmistaa menestyksekäs osallistuminen yhteisön puiteohjelmiin.

– Maan on suunniteltava yhdennetty tutkimuspolitiikka ja toteutettava toimet maan liittämiseksi eurooppalaiseen tutkimusalueeseen.

26 luku: Koulutus ja kulttuuri

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on saatava valmiiksi yhteisön nuoriso-ohjelman ja elinikäisen oppimisen ohjelman hallinnoinnin edellyttämä lainsäädäntö- ja hallintokehys sekä lisättävä täytäntöönpanoelinten valmiuksia.

27 luku: Ympäristö

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on jatkettava lainsäädännön lähentämistä yhteisön säännöstöön erityisesti jätehuollon sekä veden ja ilman laadun aloilla sekä tehostettava huomattavasti lainsäädännön täytäntöönpanoa ja ympäristön tilan seurantaa.

– Maan on vahvistettava ympäristötarkastuslaitoksen ja muiden lainvalvontaelinten asemaa, toteutettava uskottavaa lainvalvontaa ja varmistettava, että sakkoja ja muita seuraamuksia sovelletaan tosiasiallisesti ja että niillä on varoittava vaikutus.

– Maan on lisättävä hallinnollisia valmiuksia kansallisella ja paikallisella tasolla ja parannettava ympäristöasioista vastaavien viranomaisten toiminnan koordinointia.

– Maan on laadittava strategisia suunnitelmia, muun muassa rahoitusstrategioita, sekä kansallinen jätehuoltostrategia ja -suunnitelma.

– Maan on laadittava lainsäädännön yhdenmukaistamisesta aiheutuvien kustannusten arvioihin perustuva ympäristöinvestointeja koskeva strategia.

– Maan on sisällytettävä ympäristönsuojeluvaatimukset muihin alakohtaisiin politiikkoihin erityisesti kehittämällä ympäristövaikutusten arviointia.

– Maan on investoitava enemmän ympäristöinfrastruktuuriin kiinnittäen erityisesti huomiota jätevesien keräämiseen ja käsittelyyn, juomaveden jakeluun, ilmansaasteisiin ja jätehuoltoon.

29 luku: Tulliliitto

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on lisättävä hallinnollisia valmiuksia tullilainsäädännön täytäntöönpanoa ja rajat ylittävän rikollisuuden torjuntaa varten.

– Maan on jatkettava lainsäädännön ja menettelyjen lähentämistä yhteisön säännöstöön erityisesti passituksen ja tariffikiintiöiden osalta.

– Maan on yhdenmukaistettava teknologiateollisuuden kehittämisaloista annettu laki yhteisön säännöstön kanssa.

31 luku: Ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikka

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on pantava täytäntöön lainsäädäntö, joka liittyy kansainvälisesti sovittavista rajoittavista toimenpiteistä annetun yhteisen kannan noudattamisen valvontaan.

32 luku: Varainhoidon valvonta

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on tarkistettava julkisen talouden sisäistä valvontaa koskeva toimintapoliittinen asiakirja ja annettava lainsäädäntöä julkisen talouden sisäisestä valvonnasta ja sisäisestä tarkastuksesta, jotta niitä koskevasta toimintapolitiikasta ja nykyisestä lainsäädännöstä tulee kattavia ja johdonmukaisia. Julkisen talouden sisäisen valvonnan keskipitkän aikavälin ensisijaisten tavoitteiden toteuttamisesta laadittua toimintasuunnitelmaa on myös päivitettävä.

– Maan on saatettava päätökseen sisäisen valvonnan yksiköiden perustaminen keskeisissä valtion instituutioissa, perustettava tarvittaessa tällaisia yksiköitä kuntatasolla ja osoitettava niille riittävästi henkilökuntaa, välineitä ja koulutusta.

– Maan on kehitettävä EU:hun liittymistä valmistelevien välineiden mukaisten ohjelmien hajautetun täytäntöönpanon vaatimat tehokkaat hallinto-, seuranta-, valvonta- ja tarkastusjärjestelmät.

– Maan on lisättävä valtiontalouden tarkastusviraston toiminnallista ja taloudellista riippumattomuutta ja varmistettava sen raportointiin perustuvat jatkotoimet.

3.2. Keskipitkän aikavälin ensisijaiset tavoitteet

Poliittiset arviointiperusteet

Demokratia ja oikeusvaltioperiaate

Hallinto

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on saatava hallinnon hajauttaminen päätökseen.

Julkishallinto

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on jatkettava vakautus- ja assosiaatiosopimuksen täytäntöönpanossa tarvittavien hallinnollisten valmiuksien kehittämistä.

Korruption torjunta

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on saatava valmiiksi korruption torjuntaa koskevan strategian täytäntöönpano.

– Maan on valvottava kansainvälisten normien mukaisesti eturistiriitojen estämiseen liittyvien säännösten noudattamista.

Ihmisoikeudet ja vähemmistöjen suojelu

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on jatkossakin edistettävä ihmisoikeuksien kunnioittamista lainvalvontaelimissä, säilöönottokeskuksissa ja vankiloissa.

– Maan on jatkettava vähemmistöyhteisöjen tasapuolista edustusta koskevan strategian täytäntöönpanoa.

Alueelliset kysymykset ja kansainväliset velvoitteet

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on edistettävä alueellista vuoropuhelua, vakautta, hyviä naapuruussuhteita ja yhteistyötä.

Taloudelliset arviointiperusteet

– Koska entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia on sitoutunut markkinoiden vapauttamiseen, sen on tehostettava toimia, joilla turvataan sähkömarkkinoiden kestävyys poistamalla kustannuksiin perustumattomista hinnoista aiheutuvat nykyiset vääristymät sekä vahvistamalla sääntelyviranomaisten asemaa ja fyysistä infrastruktuuria.

– Maan on parannettava julkisten menojen laatua lisäämällä julkisen sektorin valmiuksia tehdä keskipitkän aikavälin suunnitelmia ja tehostamalla talousarvion toteutusta. Maan on myös jatkettava koulutusjärjestelmän kehittämistä osoittamalla infrastruktuuriin liittyville jatkotoimille riittävästi rahoitusta ja henkilöstöä, joiden avulla koulutusalan viimeaikaiset uudistukset voidaan toteuttaa perinpohjaisesti.

– Maan on jatkettava työmarkkinakehityksen parantamista ja vähennettävä työttömyyttä erityisesti toteuttamalla lisätoimia, joilla puututaan nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyyteen, ja ajanmukaistamalla sosiaaliturva- ja koulutusjärjestelmää.

– Maan on jatkettava toimia, joilla epävirallinen talous siirretään osaksi virallista taloutta.

– Maan infrastruktuuria on nykyaikaistettava erityisesti energian ja liikenteen aloilla, jotta koko talouden kilpailukyky paranee.

Edellytykset täyttää jäsenyysvelvoitteet

1 luku: Tavaroiden vapaa liikkuvuus

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on kehitettävä yhteisön säännöstön mukainen markkinavalvontajärjestelmä.

3 luku: Sijoittautumisoikeus ja palvelujen tarjoamisen vapaus

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on yhdenmukaistettava ammattipätevyyden vastavuoroista tunnustamista koskeva lainsäädäntö yhteisön säännöstön kanssa, mukaan luettuina koulutusta koskevat säännökset, ja kehitettävä tarvittavat hallintorakenteet.

– Maan on yhdenmukaistettava lainsäädäntö postipalveluihin liittyvän yhteisön säännöstön kanssa sekä nimettävä alalle kansallinen riippumaton sääntelyviranomainen.

5 luku: Julkiset hankinnat

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on luotava täysipainoisesti toimivat julkisten hankintojen rakenteet, joilla varmistetaan julkisia hankintoja koskevien menettelyjen soveltaminen EY:n normeja tiukasti noudattaen. Maan on kehitettävä sähköisiä hankintoja koskevat järjestelmät.

7 luku: Teollis- ja tekijänoikeudet

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on hankittava valmiudet, joilla yhteisön säännöstö pannaan täytäntöön ja sen noudattamista valvotaan tähän lukuun kuuluvilla aloilla, ja saavutettava tuloksia piratismin ja tuoteväärennösten tutkinnassa sekä niihin liittyvien syytteiden nostamisessa ja oikeuskäsittelyissä.

8 luku: Kilpailupolitiikka

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on jatkettava lainsäädäntönsä yhdentämistä kilpailuasioita ja valtiontukia koskevaan yhteisön säännöstöön.

– Maan on jatkettava lainvalvonnan parantamista kilpailualalla ja valtiontukien valvonnassa.

– Maan on lisättävä kilpailuasioita koskevaa tietämystä hallintoelimissä, liike-elämässä ja yleisön keskuudessa.

9 luku: Rahoituspalvelut

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on saavutettava selviä tuloksia lainvalvontatoimissa, joilla puututaan vakuuttamattomilla ajoneuvoilla ajamiseen.

– Maan on jatkettava lainsäädännön yhdenmukaistamista EU:n rahoituspalvelulainsäädännön kanssa.

11 luku: Maatalous ja maaseudun kehittäminen

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on parannettava maataloushallinnon valmiuksia ja saatettava päätökseen yhteisen maatalouspolitiikan hallintomekanismien täytäntöönpanoa ja soveltamista koskevat valmistelut erityisesti yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän osalta, ja varmistettava viljelylohkojen tunnistamisjärjestelmän toiminta.

12 luku: Elintarvikkeiden turvallisuus, eläinlääkintä- ja kasvinsuojelupolitiikka

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on jatkettava lainsäädännön yhdentämistä tarttuvia spongiformisia enkefalopatioita (TSE) ja eläimistä saatavia sivutuotteita koskevaan yhteisön säännöstöön, varmistettava lainsäädännön täytäntöönpano ja noudattamisen valvonta sekä perustettava tarvittavat keruu- ja käsittelyjärjestelmät.

– Maan on perustettava henkilöstömäärältään riittävä kasvinsuojeluviranomainen. Maan on yhdenmukaistettava kasvinsuojelulainsäädäntö yhteisön säännöstön kanssa.

– Maan on laadittava maatalouselintarvikealan nykyaikaistamissuunnitelma ja aloitettava sen täytäntöönpano.

– Maan on vahvistettava laboratoriokapasiteettia elintarviketurvallisuuden, eläinlääkinnän ja kasvinsuojelun aloilla.

14 luku: Liikennepolitiikka

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on jatkettava lainsäädännön yhdenmukaistamista yhteisön säännöstön kanssa maantieliikenteen osalta (mukaan lukien ajopiirturin käyttöönotto), jatkettava lainsäädännön yhdenmukaistamista rautateitä koskevan yhteisön säännöstön kanssa (ensimmäinen ja toinen rautatiepaketti sekä yhteentoimivuus), saatettava ilmailualan lainsäädännön yhdenmukaistaminen päätökseen ja varmistettava asianomaisen lainsäädännön noudattamisen määrätietoinen valvonta.

– Maan on noudatettava Euroopan yhteistä ilmailualuetta koskevan sopimuksen toisen siirtymävaiheen mukaisia sitoumuksia.

17 luku: Talous- ja rahapolitiikka

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on yhdenmukaistettava lainsäädäntö yhteisön säännöstön kanssa, jotta voidaan varmistaa keskuspankin täysi riippumattomuus.

18 luku: Tilastot

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on jatkettava koko tilastointijärjestelmän kehittämistä, yhdenmukaistettava käytänteet täysimääräisesti tilastoinnin säännöllisyyden, kattavuuden, luokittelujen, oikea-aikaisuuden ja tietojen laadun osalta sekä otettava käyttöön yhdenmukainen hallinnointi- ja tuotantojärjestelmä.

– Maan on otettava käyttöön hyvin koordinoitu kansallinen tilastojärjestelmä.

19 luku: Työllisyys ja sosiaalipolitiikka

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on perustettava pysyvä järjestelmä työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua varten.

– Maan on toteutettava sosiaalista osallisuutta edistäviä pitkän aikavälin toimia ja parannettava heikommassa asemassa olevien ryhmien pääsyä työmarkkinoille.

– Maan on jatkettava sosiaalista suojelua tehostavia toimia.

– Maan on perustettava järjestelmiä, joilla seurataan vammaisten aseman kehittymistä.

20 luku: Yritys- ja teollisuuspolitiikka

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on jatkettava pk-yritysten tukimekanismien kehittämistä ja parannettava pk-yritysten mahdollisuuksia saada rahoitusta sekä määritettävä ja pantava täytäntöön kasvuun ja innovointiin tähtäävä teollisuusstrategia.

– Maan on harkittava strategiaa, jolla yrittäjäkoulutus valtavirtaistetaan rahoittajien tukemien onnistuneiden pilottihankkeiden pohjalta.

22 luku: Aluepolitiikka ja rakennepolitiikan välineiden yhteensovittaminen

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on vahvistettava keskushallintoa ja luotava alue- ja paikallishallintoon tarvittavat valmiudet. Lisäksi on varmistettava selkeä vastuualueiden jako ja lisättävä nimettyjen täytäntöönpanosta vastaavien viranomaisten ja järjestelmien, myös paikallisviranomaiset, koordinointivalmiuksia.

24 luku: Oikeus, vapaus ja turvallisuus

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on varmistettava turvapaikka- ja maahanmuuttolainsäädännön yhdenmukaistaminen yhteisön säännöstön kanssa.

25 luku: Tiede ja tutkimus

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on sovellettava yhdennettyä tutkimuspolitiikkaa.

26 luku: Koulutus ja kulttuuri

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on lisättävä pyrkimyksiä parantaa koulutuksen laatua, mukaan lukien alemman perusasteen koulutus, ja luotava nykyaikainen ammatillisen koulutuksen järjestelmä. Lisäksi korkea-asteen koulutus on järjestettävä niin, että se vastaa työmarkkinoiden ja talouden tarpeita, ja korkea-asteen koulutukseen liittyvää alueellista yhteistyötä on lisättävä.

27 luku: Ympäristö

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on sisällytettävä ympäristönsuojeluvaatimukset muihin alakohtaisiin politiikkoihin erityisesti ympäristövaikutusten arviointia kehittämällä.

– Maan on jatkossakin lisättävä investointeja ympäristöinfrastruktuuriin kiinnittäen erityisesti huomiota jätevesien keräämiseen ja käsittelyyn, juomaveden jakeluun, ilmansaasteisiin sekä jätehuoltoon.

28 luku: Kuluttajien ja terveyden suojelu

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on saatettava päätökseen lainsäädännön yhdenmukaistaminen kuluttajansuojaa koskevan yhteisön säännöstön kanssa ja vahvistettava tehokkaan markkinavalvonnan edellyttämiä hallinnollisia valmiuksia.

– Maan on jatkettava lainsäädännön yhdenmukaistamista EY:n säännöstön kanssa kansanterveyden alalla (erityisesti tupakka, veri, kudokset, solut sekä tartuntataudit). Maan on parannettava kansanterveyteen liittyviä institutionaalisia, hallinnollisia ja taloudellisia valmiuksia.

– Maan on kehitettävä mielenterveyspalvelujen alalla avohoitopalveluja vaihtoehdoksi laitoshoidolle ja huolehdittava riittävien varojen osoittamisesta mielenterveyshuollolle.

31 luku: Ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikka

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on yhdenmukaistettava Yhdysvaltojen kanssa henkilöiden luovuttamista kansainväliselle rikostuomioistuimelle koskevista ehdoista tehty sopimus Eurooppa-neuvoston syyskuussa 2002 hyväksymien EU:n pääperiaatteiden kanssa.

32 luku: Varainhoidon valvonta

– Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian on jatkettava EU:n julkistalouden varainhoidon sisäisen valvonnan mallin täytäntöönpanoa ja kehittämistä (hajautettu johdon tilivelvollisuus ja toiminnallisesti riippumaton sisäinen tarkastus) antamalla johdonmukaista lainsäädäntöä ja varmistamalla asianmukaiset institutionaaliset valmiudet valtiovarainministeriön johdolla.

– Maan on jatkettava valtiontalouden tarkastusviraston toimintavalmiuksien sekä toiminnallisen ja taloudellisen riippumattomuuden lisäämistä.

– Maan on toteutettava menettelyjä ja luotava hallinnolliset valmiudet, joilla varmistetaan EY:n taloudellisten etujen tehokas suojaaminen.

4. OHJELMASUUNNITTELU

Vakautus- ja assosiaatioprosessiin liittyvää yhteisön tukea annetaan Länsi-Balkanin maille asianomaisista rahoitusvälineistä ja erityisesti neuvoston asetuksen (EY) N:o 1085/2006 (IPA-asetus) nojalla. Ennen vuotta 2007 hyväksytyille ohjelmille annetaan apua 5. joulukuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2666/2000[5] (Cards-asetus) nojalla. Rahoitussopimukset ovat varsinaisten ohjelmien täytäntöönpanon oikeusperusta. Sen vuoksi tällä päätöksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia. Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia voi saada rahoitusta useita maita koskevista ja horisontaalisista ohjelmista.

[5] EYVL L 306, 7.12.2000, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2112/2005 (EUVL L 344, 27.12.2005, s. 23).

5. EHDOLLISUUS

Länsi-Balkanin maille myönnettävä tuki riippuu edistymisestä Kööpenhaminassa vahvistettujen arviointiperusteiden, vakautus- ja assosiaatiosopimuksen vaatimusten ja tämän liittymiskumppanuuden ensisijaisten tavoitteiden saavuttamisessa. Näiden edellytysten noudattamatta jättäminen saattaa johtaa siihen, että neuvosto toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1085/2006 21 artiklan mukaisesti tai, kun kyseessä ovat ennen vuotta 2007 hyväksytyt ohjelmat, neuvoston asetuksen (EY) N:o 2666/2000 5 artiklan mukaisesti. Yhteisön tukeen sovelletaan myös 29. huhtikuuta 1997 annetuissa neuvoston päätelmissä määriteltyjä ehtoja, jotka koskevat erityisesti edunsaajien sitoutumista demokraattisten, taloudellisten ja institutionaalisten uudistusten toteuttamiseen. Yksittäisiin vuosiohjelmiin sisällytetään lisäksi erityisehtoja. Entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa allekirjoitetaan rahoitussopimus sen jälkeen kun rahoituspäätökset on tehty.

6. SEURANTA

Liittymiskumppanuuden täytäntöönpanoa tarkastellaan vakautus- ja assosiaatioprosessissa käyttöön otetuilla mekanismeilla, erityisesti komission vuosittain esittämissä määräaikaiskertomuksissa.